

ТЕОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ: КОМУНІКАТИВНА ЛОГІКА

Тип	Дисципліна професійної підготовки
Код	К 6
Семестр	7
Загальна кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Форма контролю	залік
Викладач	Доцент, завідувач кафедри журналістики ДонНУ імені Василя Стуса Олена Валеріївна Тараненко
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	дисципліна «Комунікативна логіка» входить до складу загального курсу «Теорія журналістики», у рамках якого безпосередньо пов'язана зі знаннями та вміннями, сформованими дисциплінами «Основи теорії журналістики» та «Основи масової комунікації».
Місце у структурно-логічній схемі	К 6. Дисципліна викладається у 7 семестрі.
Форми навчання	Лекції та практичні заняття.
Критерії оцінювання	Поточний і підсумковий контроль – 100 балів
Мова викладання	Українська

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логічна культура журналіста. Основні одиниці логіки та їх використання в журналістиці.

Загальне поняття комунікативної логіки. Логічна культура журналіста та її складові.

Поняття в логіці. Круги Ейлера як символічне відтворення відносин між поняттями. Тавтологія, підпорядкованість, перетин, контраторність. Правила визначення та поширені приклади порушення правил логічного визначення. Логічні операції розподілу, класифікації, дихотомії. Розподіл та класифікація. Обмеження і узагальнення понять. Правила щодо них та поширені порушення.

Судження як форма мислення. Заперечення, кон'юнкція, диз'юнкція, імплікація: правила застосування, приклади порушення цих правил логіки в журналістських та рекламних текстах. Необхідні та достатні умови. Умовивід як форма мислення.

Логічна помилка як міркування, в яких порушуються закони логіки або використовуються неправильні схеми міркувань, які не гарантують отримання достовірного висновку за умови наявності істинних засновків. Паралогізми, софізми, парадокси як найбільш поширені логічні помилки.

Поняття та види аналогії. Доведення та спростування. Загальна структура доведення: теза, аргументи, демонстрація. Види доведення. Правила щодо елементів доказу та поширені випадки їх порушення.

Основні правила організації дискусії, полеміки, дебатів. Телевізійний жанр ток-шоу як журналістський аналог полемічних жанрів.

Закон логічної тотожності. Закон логічного протиріччя. Закон виключеного третього. Закон достатньої підстави. Закон подвійного заперечення. Логічні модуси та їх застосування в акті комунікації. Типи аргументації. Докази, аналогії, їх типи, логічні помилки застосування.

Поширені випадки порушень основних законів логіки у журналістиці: аналіз прикладів за матеріалами ЗМІ.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі

ПРН-К-5. Оцінювати отримані знання з погляду можливості їх застосування в професійній діяльності.

ПРН-У-1. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПРН-К-2. Дотримуватися інтересів, поглядів співбесідника та аудиторії.

ПРН-К-6. Знати та використовувати стандарти професійної діяльності.

ПРН-З-1. Засвоїти основні ідеї та методи соціальнокомунікаційних наук.

ПРН-У-3. Відтворювати інформаційні та комунікаційні технології.

ПРН-К-3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або колегами.

ПРН-У-2. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПРН-У-4. Практикувати спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ПРН-К-4. Виокремлювати у виробничих ситуаціях під час виконання завдань факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань і які не вдається відтворити, що передбачає необхідність у самоосвіті та професійному удосконаленні.